

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОЛОГІЯ»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Екологія» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне опитування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено *в 1 семестрі 2023-2024 навч. року* за анкетною «Якість освітньої програми». А також *в 1,2 семестрах 2022-2023 навч. року* та *1 семестрі 2023-2024 навч. року* за анкетною «Якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **13 респондентів**, що склало **68%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» 2-го курсу за ОПП «Екологія» (*перший курс опитування не проходить*). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Екологія» представлено у таблиці 1.

Таблиця 1 - Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПШ «Екологія»
(у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	76,9	15,4	7,7	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	69,2	23,1	7,7	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	61,5	30,8	7,7	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	61,5	30,8	7,7	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	53,8	38,5	7,7	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	61,5	30,8	7,7	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	61,5	30,8	7,7	0	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	53,8	38,5	7,7	0	0
9	Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання	61,5	30,8	7,7	0	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	84,6	7,7	7,7	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	61,5	30,8	7,7	0	0
12	Доступність графіків навчального процесу та розкладів	69,2	23,1	7,7	0	0
13	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	53,8	38,5	7,7	0	0

Вищі оцінки (максимальний відсоток балом «5») здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: 84,6% - «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)»; 76,9% - «Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою».

Менші оцінки (мінімальний відсоток за балом «5», 53,8%) здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «Співвідношення теоретичної і практичної частини», «Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ», «Спрямованість дисциплін на майбутню професію».

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін 1,2 семестрів 2022-2023 навч. року та 1 семестру 2023-2024 навч. року за ОПП «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за 11 критеріями.

Аналіз 75 анкет (1 і 2 курси) за 1 семестр 2022-2023 навч. року (таблиця 2) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності 71-90%.

Таблиця 2 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		78,1	11,2	8,5	0,8	1,3
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	77,3	10,7	9,3	1,3	1,3
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	78,7	9,3	10,7	0	1,3
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	80	9,3	9,3	0	1,3
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	77,3	13,3	5,3	2,7	1,3
5	Ефективність організації дистанційного навчання	77,3	13,3	8	0	1,3
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		77,8	12,4	8	0,4	1,3
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	78,7	12	8	0	1,3
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	77,3	12	8	1,3	1,3
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	77,3	13,3	8	0	1,3
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		76,9	13,3	7,6	0,9	1,3
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	74,7	14,7	8	1,3	1,3
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	80	10,7	8	0	1,3
3	Доброчесність	76	14,7	6,7	1,3	1,3

Аналіз таблиці 2 показує, що респондентами в 1 семестрі 2022-2023 навч. року оцінені найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «Використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «Доступність та легкість зв'язку з

викладачем».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в **I розділі** оцінені критерії: «Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі», «Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій»; в **II розділі** – «Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців», «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в **III розділі** – «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2022-2023 навч. року** в **29** анкетах, де надані відповіді, відмічені як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшло.

Аналіз **44 анкет (1 курс) за 2 семестр 2022-2023 навч. року** (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін в Zoom форматі з середнім відсотком відвідуваності **71-90%**.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		65,0	30,5	4,5	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	72,7	22,7	4,5	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	63,6	34,1	2,3	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	54,5	38,6	6,8	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	72,7	25,0	2,3	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	61,4	31,8	6,8	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		61,4	31,1	7,6	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	59,1	31,8	9,1	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	61,4	29,5	9,1	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	63,6	31,8	4,5	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		57,6	37,1	5,3	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	52,3	38,6	9,1	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	61,4	34,1	4,5	0	0
3	Доброчесність	59,1	38,6	2,3	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в 2 семестрі 2022-2023 навч. року найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій», «Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «Доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі – «Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі – «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін 2 семестру 2022-2023 навч. року в 7 анкетах, де надані відповіді, відмічені як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшли.

Аналіз 131 анкети (1 і 2 курси) за 1 семестр 2023-2024 навч. року (таблиця 4) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін в Zoom форматі з середнім відсотком відвідуваності 51-70%.

Таблиця 4 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2023-2024 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		81,4	14,5	4,1	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	84,0	12,2	3,8	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	80,2	16,8	3,1	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	79,4	16,0	4,6	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	84,0	12,2	3,8	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	79,4	15,3	5,3	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		80,4	18,1	1,5	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	80,2	16,8	3,1	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	82,4	16,8	0,8	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	78,6	20,6	0,8	0	0

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		84,2	11,2	4,6	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливність оцінювання	80,9	12,2	6,9	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	84,7	12,2	3,1	0	0
3	Доброчесність	87,0	9,2	3,8	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що респондентами в **1 семестрі 2023-2024 навч. року найвищими балами** (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій», «Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «Доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Використовує сучасні та цікаві методи викладання», «Ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі – «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі – «Прозорість, зрозумілість і справедливність оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2023-2024 навч. року** в 6 анкетах, де надані відповіді, відмічені як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів надійшли не надійшли.

Висновки

У загальному підсумку моніторингового оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, визначився достатньо високий рівень за усіма показниками, про що свідчать загальні враження 13 респондентів від вивчення навчальних дисциплін 1 семестру 2023-2024 навч. року.

Загальний рівень оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Екологія» представлений у табл.1., відповідно 92% показників представлених у оцінені найвищими балами («4» та «5» б.).

Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року має різний бальний розподіл зі значним переважанням «4» та «5» б., що може обумовлюватись персоналізованим сприйняттям певних дисциплін та здібностей до певних професійних спрямувань та кризовими умовами, спричиненими початком повномасштабного вторгнення на територію України .

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі», «Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій»; в II розділі – «Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців», «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі – «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

При оцінюванні якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року та в 1 семестрі 2023-2024 навч. року простежується загальна динаміка покращення ситуації, оцінки на рівні «1» та «2» б. відсутні.

Пропонується, результати анкетного опитування обговорити на засіданні робочої групи та при проведенні зустрічей з залученими до ОПП викладачами. Варто і в подальшому приділяти увагу професійному розвитку викладачів, опануванню інформаційних технологій та підвищенню рівня педагогічної майстерності викладачів.

Гарант ОПП «Екологія»
за другим (магістерським)
рівнем освіти, д.б.н., проф.



Анатолій ВОЛОХ

Завідувачка відділу МЯОД
ТДАТУ, к.т.н., доцент



Радміла СКЛЯР